

«Amanat» Сақтандыру компаниясы» Акционерлік қоғамы

**«06» қазан 2021 ж.
Директорлар кеңесінің шешімімен
бекітілген
Хаттама**

amanat

**Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері
(сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)**

Алматы қ., 2021 ж.

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 2 / 33</p>
---	---	------------------------------------	--------------------

Мазмұны

1.Жалпы ережелер.....	3
2.Сақтандыру объектілерінің тізімі.....	5
3.Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі.....	6
4.Сақтандыру жағдайларының тізімі.....	6
5.Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері және сақтандыру шектеулері.....	7 10
6.Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі мен аумағы.....	10
7.Сақтандыру шартының бекітілу тәртібі.....	10
8.Тараптардың құқықтары мен міндеттері	13
9.Сақтанушының және сақтандырылушының сақтандыру жағдайы орын алғандағы әрекеттері	13
10.Сақтандыру жағдайын растайтын, залал мөлшерін анықтайтын құжаттар тізімі	14 15
11.Сақтандыру төлемін жүзеге асыру шарттары мен тәртібі	15
12.Сақтандыру төлемін жүзеге асыру жайлы, немесе одан бас тарту жайлы шешімнің қабылдану мерзімі.....	16 16
13.Сақтандыру шартын бұзу	17
14.Дауларды шешу тәртібі	19
15.Жауапкершілік және форс-мажорлық жағдайлар	20
16. Қосымша шарттар.....	22
№ 1 Қосымша	26
№ 2 Қосымша	27
№ 3 Қосымша	
№ 4 Қосымша	
№ 5 Қосымша	
№ 6 Қосымша.....	

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 3 / 33</p>
---	---	------------------------------------	--------------------

1. Жалпы ережелер

1. Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандырудың осы ережелері (бұдан әрі - ережелер) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әзірленді.
2. Осы Ережеге сәйкес «Amanat» Сақтандыру компаниясы» Акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Сақтандырушы) әрекетке қабілетті жеке тұлғалармен көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті сақтандыру шарттарын (бұдан әрі-сақтандыру шарты) жасасады.
3. Осы Ережеде пайдаланылатын негізгі ұғымдар:
  - 1) мүлік-мүліктік игіліктер мен құқықтар. Мүлік Жылжымайтын және жылжымалы болуы мүмкін;
  - 2) жылжымайтын мүлік (жылжымайтын заттар, жылжымайтын мүлік) - жер учаскелері, ғимараттар, құрылыстар, көпжылдық екпелер және жермен тығыз байланысты өзге де мүлік, яғни мақсатына шамадан тыс зиян келтірмей орнын ауыстыру мүмкін болмайтын объектілер, осы Ереженің мақсаттары үшін жылжымайтын мүлік деп Сақтанушы иеленетін пәтер / жеке үй түсініледі;
  - 3) Жылжымалы мүлік-ақша мен бағалы қағаздарды қоса алғанда, жылжымайтын мүлікке жатпайтын мүлік;
  - 4) сақтанушы-Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға;
  - 5) сақтандырылушы-өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;
  - 6) пайда алушы-сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;
  - 7) сақтандыру сыйлықақысы-сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемесін қабылдағаны үшін сақтанушы Сақтандырушыға төлеуге міндетті сақтандыру шартында белгіленген ақша сомасы;
  - 8) сақтандыру жағдайы-сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;
  - 9) сақтандыру төлемі-сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;
  - 10) сақтандыру сомасы – сақтандыру шартында белгіленген ақша сомасы, оның шегінде сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша өз міндеттемелерін орындауға жауапты болады. Сақтандыру сомасы сақтандырушы жауапкершілігінің шегі болып табылады. Кез келген жағдайда әрбір сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің шекті мөлшері (жауапкершілік шегі) сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасынан аспайды;
  - 11) нақты (нарықтық) құн-сипаттамалары (дайындалған немесе салынған жылы, дайындалған (салынған) материалы, дайындаушы ел, орны жағдайы және басқалары) сақтандырылған мүліктің моральдық және физикалық тозуын ескере отырып, оның сипаттамаларына ұқсас мүліктің құны;

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 4 / 33</p>
---	--	------------------------------------	--------------------

- 12) сақтандыру аумағы - сақтандыру арқылы қорғау қолданылатын аумақ;
- 13) суброгация - сақтанушының залалдарды өтеу құқықтарының сақтандырушыға ауысуы. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға сақтанушының (сақтандырылушының) сақтандыру нәтижесінде өтелген залалдар үшін жауапты тұлғаға талап қою құқығы төленген сома шегінде ауысады;
- 14) франшиза - сақтандыру шартында көзделген сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босату. Франшиза шартты (шегерілмейтін) және шартсыз (шегерілетін) болады. Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы франшизаның белгіленген мөлшерінен аспайтын залалды өтеуден босатылады, бірақ егер оның мөлшері осы сомадан көп болса, залалды толық өтеуге тиіс. Шартсыз франшиза кезінде залал барлық жағдайларда белгіленген сома шегеріле отырып өтеледі. Шегерім сақтандыру сомасына пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді;
- 15) тәуелсіз сарапшы (бағалаушы, сюрвейер) – тиісті рұқсаты, лицензиясы бар, сақтанушының немесе Сақтандырушының өтініші бойынша сақтандырылған немесе сақтандыруға жататын мүлікті қарап тексеруді жүзеге асыратын, тексерілетін мүліктің жай-күйі туралы қорытынды беретін, оның бүліну сипаты мен мөлшерін айқындайтын сарапшы;
- 16) өрт – оны өсіру және ұстап тұру үшін арнайы арналған орындардан тыс жерде өз бетінше тарала алатын оттың пайда болуы, сондай-ақ өрттің одан әрі таралуын болғызбау мақсатында қолданылатын өрт қою нәтижесінде және (немесе) жану өнімдерімен және өрт сөндіру шараларымен келтірілген залал;
- 17) жарылыс – газдардың немесе будың кеңейтуге ұмтылуына негізделген энергияның көп мөлшерінің екпінді ағып жатқан шығарылуы. Резервуардың (қазандықтың, құбырдың және т.б.) жарылысы осы резервуардың қабырғалары резервуардың сырты мен ішіндегі қысымды теңестіру мүмкін болатындай дәрежеде жыртылған кезде ғана жарылыс болып саналады. Егер резервуардың ішінде химиялық реакцияның тез өтуінен туындаған жарылыс болса, онда келтірілген залал сақтандырумен жабылады, егер оның қабырғаларында алшақтық болмаса;
- 18) жер сілкінісі-жер қыртысының ішінде жер сілкінісінің макросейсмикалық әсерін (MCS) өлшейтін халықаралық шкала бойынша кемінде 6 (алты) баллға жететін қозғалыспен туындаған жер бетінің шайқалуы. Қатарынан 72 (жетпіс екі) сағат ішінде кез келген уақытта болатын және сейсмикалық итеруден тікелей туындаған мүліктің жоғалуының, жойылуының немесе бүлінуінің барлық жағдайлары бір сейсмикалық итерудің салдарынан болған деп қаралады және осы Ереженің мақсатында бір сақтандыру жағдайы болып табылады;
- 19) дауыл - жер бетінде жылдамдығы 20 (жиырма) м/сек асатын өте күшті жел;
- 20) дауыл-үлкен қиратушы күш пен едәуір ұзақтықтағы жел (Бофорт шкаласы бойынша 12 (он екі) балдан астам), жылдамдығы 37 (отыз жеті) м/сек. және одан да көп;
- 21) бұршақ-эртүрлі көлемдегі және нысандағы тығыз мұз түзілімдері түріндегі қуатты будақ-жаңбырлы бұлттардан жылдың жылы мезгілінде түсетін атмосфералық жауын-шашынның бір түрі;

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 5 / 33</p>
---	---	------------------------------------	--------------------

- 22) ұрлық - сақтандырылған мүлікті сақтандыру аумағынан онда бастырмаларды, қолдан жасалған кілттерді немесе өзге де техникалық құралдарды (құралдарды) пайдалана отырып не әдеттегі жолмен кіру нәтижесінде жасырын ұрлау және жоғарыда көрсетілген құралдарды шығу кезінде, сондай-ақ ғимараттар мен үй-жайлардың конструкциялық элементтерін бұзып кіру арқылы одан әрі пайдалану;
- 23) тонау-сақтандырылған мүлікті ашық ұрлау;
- 24) қарақшылық-сақтандырылған мүлікті ұрлау мақсатында денсаулыққа қауіпті күш қолданып не осындай күш қолдану қатерін төндіріп жасалған шабуыл жасау;
- 25) бұзақылық-қоғамға айқын құрметтемеушілік білдіретін, азаматтарға күш қолданумен не оны қолданамын деп қорқытумен, сол сияқты бөтеннің мүлкін жоюмен немесе бүлдірумен не айрықша цинизммен ерекшеленетін әдепсіз әрекеттер жасаумен қатар жүретін қоғамдық тәртіпті ерекше батыл бұзу;
- 26) вандализм-ғимараттарды, өзге де құрылыстарды, тарих және мәдениет ескерткіштерін, мемлекет қорғайтын табиғи объектілерді жазулармен немесе суреттермен немесе қоғамдық имандылықты қорлайтын өзге де іс-әрекеттермен бүлдіру, сол сияқты көліктегі немесе өзге де қоғамдық орындардағы мүлікті қасақана бүлдіру;
- 27) терроризм-егер бұл әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзу, халықты қорқыту, Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының, шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның шешімдер қабылдауына ықпал ету, соғысқа арандату не халықаралық қатынастарды шиеленістіру мақсатында жасалса, сондай-ақ көрсетілген әрекеттерді дәл сол мақсаттарда жасау қатерін төндірсе, адамдардың қаза табу, елеулі мүліктік залал келтіру не қоғамға қауіпті өзге де зардаптардың туындау қаупін төндіретін жарылыс жасау, өрт қою немесе өзге де әрекеттер жасау;
- 28) нұқсан-сақтанушының сақтандырылған мүліктің жоғалуынан, жойылуынан немесе бүлінуінен туындаған мүліктік ысырабы;
- 29) мүлікті бүлдіру-нәтижесінде мүлікті қалпына келтіру техникалық жағынан мүмкін болатын және экономикалық тұрғыдан орынды болатын мүлік тұтастығының бұзылуы;
- 30) мүлікті жоғалту-нәтижесінде мүлікті қалпына келтіру техникалық жағынан мүмкін болмайтын және (немесе) экономикалық жағынан орынсыз болатын мүлік тұтастығының бұзылуы;
- 31) сақтандыруға өтініш-Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және оның басталуынан (сақтандыру тәуекелінен) болатын ықтимал залалдардың мөлшерін айқындау үшін елеулі мәні бар мәліметтерді қамтитын жазбаша / электрондық өтініш);
- 32) көршілер-пәтермен / жеке үймен шектес аумақта тұратын және тиісті түрде ресімделген адамдар.
- 33) сақтандыру полисі – сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген, сақтанушыға қосылу арқылы жасалған сақтандыру шартының (қосылу шарты) сақтандырушы сақтанушыға ресімдеген нысаны;
- 34) сақтандыруға өтініш – Сақтанушының Сақтандырушы белгілеген нысан бойынша ресімделген және сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 6 / 33</p>
---	---	------------------------------------	--------------------

оның басталуынан (сақтандыру тәуекелінен) ықтимал залалдардың мөлшерін айқындау үшін елеулі мәні бар мәліметтерді қамтитын өтініші. Сақтандыру шарты туралы өтініш электрондық нысанда жасалған жағдайда, Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында Қаржы нарығын реттеу және дамыту жөніндегі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу жолымен электрондық нысанда ресімделуі мүмкін. Сақтандыру шарты куәландырылған электрондық цифрлық қолтаңбаларды пайдалана отырып жасалған жағдайда, сақтандыруға өтініш электрондық нысанда ресімделуі мүмкін; Егер сақтандырудың жаңа ұғымы немесе шарты сақтандыру шартында (оған қосымша келісімді қоса алғанда) қамтылса, онда оның осы сақтандыру шартының талаптарына ғана қатысты ерікті сақтандыру субъектілерінің қатынастары үшін ғана күші болады.

2. Сақтандыру объектілерінің тізімі

4. Осы ереже пәтердің / жеке үйдің және онда орналасқан мүліктің ішкі әрлеуін сақтандыру үшін әзірленген, сондай-ақ көршілер алдындағы жауапкершілік көзделген және әрекетке қабілетті жеке тұлғаларға арналған.

5. Сақтандыру объектісі:

1) мүлікті иелену, пайдалану және оған билік ету кезеңінде туындаған сақтандыру жағдайының басталуы салдарынан күтпеген шығыстарға және залалдарға байланысты сақтанушының мүліктік мүдделерін, сондай-ақ

2) сақтанушының сақтандыру жағдайының нәтижесінде көршілеріне келтірілген зиянды өтеу міндетімен байланысты оның мүліктік мүдделерін көздеуге міндетті.

6. Сақтандыру мәні:

1) келесі нысандардан тұратын мүлік:

№1 нысан: жөндеу (ішкі әрлеу (еденді, төбені, қабырғаларды, есіктерді, терезелерді әрлеу, балкондар мен лоджияларды әйнектеу))

Коммуникациялар (желдету, ауа баптау және жылыту жүйелері, сантехникалық жабдық және инженерлік жабдық)

№2 нысан: ішіндегісі (Тұрмыстық техника, жиһаз, спорттық жабдық, кілемдер, перделер)

2) мүлікті, атап айтқанда сақтандыру шартына енгізілген пәтерді/жеке үйді иелену, оған билік ету және пайдалану процесінде үшінші тұлғаларға зиян келтіргені үшін сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігі және соның нәтижесінде үшінші тұлғаларға (көршілерге) зиян келтіргені үшін сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген материалдық жауапкершілігі туындайды

7. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушыға (сақтандырылушыға) меншік, шаруашылық жүргізу құқығында немесе өзге де заңды негіздерде тиесілі мүлік сақтандыруға жатады.

8. Осы Ереже шеңберінде сақтандыру шарты жазбаша немесе электрондық нысанда, отырып жасалуы мүмкін. Шартты электрондық нысанда жасасу Сақтандырушының/сақтандырушы серіктестерінің интернет-ресурсын, Сақтандырушының/сақтандырушы серіктестерінің мобильді қосымшасын,

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 7 / 33</p>
---	---	------------------------------------	--------------------

Сақтандырушының/сақтандырушы серіктестерінің электрондық терминалын пайдалана отырып, осы Ережеге қосылу арқылы, Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де тәсілдермен ресімделеді. Шарт электрондық нысанда сақтандыру полисі нысанында ресімделеді.

Сақтанушының құқыққа қайшы мүліктік мүдделері сақтандыруға жатпайды.

3. Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі

9. Сақтандыру сомасы-сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.

10. Сақтандыру сомасының мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі.

11. Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы сақтандыру шарты бойынша жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азайтылады,

4. Сақтандыру жағдайларының тізімі

12. Сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға оның басталуының ықтималдығы мен кездейсоқтығының, оқиғаның басталуының нақты уақытына немесе орнына қатысты болжанбайтындығының, сондай-ақ оқиғаның басталуы нәтижесіндегі залалдардың мөлшеріне, оқиға шарттың қолданылуы шегінде сөзсіз және объективті түрде болуға тиіс, ол туралы Тараптар немесе, ең болмағанда, сақтанушы көрінеу білген немесе алдын ала хабардар болған, оқиғаның басталуының теріс салдары болуы мүмкін деген қауіптің болмауына ие болуға тиіс., сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) мүліктік мүддесі үшін тиімсіз экономикалық салдарлар, оқиғаның басталуы сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) ерік білдіруімен және (немесе) пиғылымен байланысты емес және пайда алу және (немесе) ұтыс алу мақсатын (алыпсатарлық тәуекел) көздемейді).

13. Осы Ережеге сәйкес сақтандыру шарты мынадай тәуекелдерге қатысты жасалады:

13.1. Мүлікті сақтандыру бойынша: аталған тәуекелдер (төменде көрсетілген факторлардың ғана салдарынан сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуы нәтижесінде мүліктің бүлінуі немесе жоғалуы), атап айтқанда:

- 1) өрт;
- 2) найзағай соққысы;
- 3) жарылыс;
- 4) мүлікке басқарылатын ұшатын объектілердің немесе олардың сынықтарының не жүктің құлауы;
- 5) дүлей зілзалалар, атап айтқанда: жер сілкінісі (кейінгі өртті қоса алғанда), жанартаудың атылуы немесе жер асты отының әсері, көшкін, таудың опырылуы, боран, құйын, дауыл, су тасқыны, нөсер жаңбыр, қар көшкіні, сел;
- 6) желдің қатты екпіні (17,1 м/с және одан астам);
- 7) бұршақ;
- 8) көрші үй-жайлардан судың енуі нәтижесінде және/немесе су тасқыны, бұршақ, нөсер, сондай-ақ су құбыры, кәріз, жылыту жүйелеріндегі және өрт сөндіру жүйелеріндегі

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 8 / 33</p>
---	---	------------------------------------	--------------------

авариялар нәтижесінде су басу сияқты қолайсыз табиғи құбылыстар нәтижесінде су басу; 9) үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттерінің (бұзақылық, ұрлық, қарақшылық, вандализм, тонау, өртеу));

10) жылдамдығы 17,1 м/с астам желдің қатты екпіні нәтижесінде ғана ағаштардың құлауы;

11) сақтандыру аумағының шегінде болған көлік құралдарының соқтығысуы.

13.2. Көршілер алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру бойынша сақтандыру жағдайлары деп сақтанушының (сақтандырылушының) Шартта көрсетілген мүлікті пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыруы кезіндегі ұқыпсыздықтың, қателіктің немесе олқылықтың салдары болып табылатын және нәтижесінде сақтанушыға көршілердің зиянды өтеу туралы талабы қойылған оқиғалар, егер сақтандыру полисінде сақтанушы сақтандыру полисін қолдану арқылы:

1) оқиға Шарттың қолданылу кезеңінде басталса;

2) ол бойынша залал осы Шартқа сәйкес өтелуге жататын оқиға мен зиян келтірудің тікелей себеп-салдарлық байланысының болуы;

Абайсыздық деп сақтанушының (сақтандырылушының) менмендікпен немесе ұқыпсыздықпен жасаған әрекеті түсініледі.

14. Сақтандыру жағдайының басталғанын, сондай-ақ оған келтірілген залалды дәлелдеу сақтанушыға (сақтандырылушыға, пайда алушыға) жүктеледі.

5. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері және сақтандыру шектеулері

15. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көрсетілген сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың жалпы негіздерінен басқа, сақтандырушы жауап бермейді және, егер сақтандыру жағдайы сақтандырушыға сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

1) сақтанушының/сақтандырылушының/пайда алушының (отбасы мүшелерінің) алкогольдік, есірткілік, уытқұмарлық масаң күйдегі және/немесе организмнің психомоторлық функцияларына әсер ететін дәрілік препараттарды пайдаланудағы әрекеттері/әрекетсіздігі;

2) саяси себептер бойынша террористік актілерге және үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттеріне тыйым салынады;

3) Топырақтың техногендік қозғалысы (шөгу және басқалар);

4) зауыттық ақау салдарынан келтірілген залал;

5) мүлікті мақсатсыз пайдалану, сондай-ақ оны пайдалану жөніндегі нұсқаулықты және Қазақстан Республикасында белгіленген өзге де нормалар мен қағидаларды бұза отырып пайдалану не мүлікті сақтанушының өтінішінде көрсетілгеннен өзге мақсаттарда пайдалану, Сақтанушы/пайда алушы/сақтандырылған адам білген немесе білуге тиіс техникалық ақауы бар мүлікті пайдалану жағдайларында пайдалануға тыйым салынады;

б) сақтандырылған мүліктің сақталуы қамтамасыз етілмеген, атап айтқанда: егер өтініште көзделсе, мүлікті тиісті қорғаусыз қалдыру, тиек құрылғыларын және/немесе

құрылғыларды жұмыс жағдайына енгізбеу, сол сияқты ондайлардың болмауы, өтініште көзделген өзге де қауіпсіздік шараларының болмауы, сол сияқты оларды жұмыс жағдайына енгізбеу;

7) мүлікті пайдалану немесе оны пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және дайындаушы зауытта белгіленген талаптарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасында белгіленген өзге де нормалар мен ережеге сәйкес келмейтін климаттық жағдайларда пайдалану жағдайларында пайдалануға тыйым салынады. Егер Қазақстан Республикасында мұндай нормалар көзделмесе, халықаралық құқық нормалары қолданылады;

8) дайындаушы зауыт арнайы ескертпеген және ұсынбаған қосалқы бөлшектерді, жиынтықтауыштарды және/немесе шығыс материалдарын пайдалану;

9) сақтандырылған мүлік орналасқан үй-жайға жабылмаған терезелер мен есіктер арқылы сұйықтықтардың (оның ішінде жаңбырдың), қардың, бұршақтың енуіне жол берілмейді;

10) жобалау қателері;

11) бөлмедегі ылғалдылықтың жоғары деңгейі (көгеру, саңырауқұлақтар және т.б.).

17. Сақтандырушының шарт бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да негіз болуы мүмкін:

1) шарт күшіне енбеген кезеңде сақтандыру жағдайының басталуы;

2) сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етпеу немесе уақтылы хабардар етпеу;

3) құзыретті органдардың сақтандыру жағдайы туралы қорытындысының болмауы;

4) сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын немесе оның кезекті бөлігін шартта айқындалған мерзімде енгізбеуі;

5) Шартта көрсетілген сақтандыру аумағының шегінен тыс жерде мүліктің бүлінуі немесе жоғалуы.

6) Сақтанушының/сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша өз міндеттерін орындамауы;

7) Сақтанушының/сақтандырылушының/ пайда алушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ сақтандырушыға талап қою құқығының ауысуы үшін қажетті құжаттарды сақтандырушыға беруден бас тартуы негіз болып табылады;

8) нәтижесінде Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап қою құқығын жүзеге асыруы мүмкін болмаған Сақтанушының/пайда алушының/сақтандырылушының әрекеттері (әрекетсіздігі);

9) мүлікті иесінің/меншік иесінің қараусыз қалдыру және/немесе олардың оны тиісті техникалық жай-күйде ұстау (күрделі немесе ағымдағы жөндеуді жүзеге асыру, коммуналдық жүйелерді тиісті техникалық жай-күйде ұстау және басқалар) жөніндегі міндеттерін жүзеге асырмауы кезеңінде қатарынан 30 (отыз) күнтізбелік күннен астам мерзімге сақтандыру жағдайының басталуы.

18. Сондай-ақ, шарт бойынша қамтылмайды:

1) сақтандырылған мүліктің тауарлық түрінің жоғалуы, сақтандыру жағдайының

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 10 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

нәтижесінде тауарлық түрінің жоғалуы болған жағдайларды қоспағанда;

2) сақтандыру жағдайымен және оны уәкілетті органдарда дәлелдеумен байланысты істерді жүргізуге арналған шығыстар (ксерокөшірмелерге, нотариалдық куәландыруға, сараптамаға, адвокаттың, өкілдің, аудармашының қызметтеріне ақы төлеуге арналған шығыстар және т. б.);

3) сақтандырылған мүлікті жақсарту және жаңғырту бойынша шығыстар;

4) сақтандырушыға моральдық зиян және тұрақсыздық айыбы, сондай-ақ моральдық зиян және өтеуге ұсынылған тұрақсыздық айыбы;

5) үшінші тұлғаларға келтірілген зиян;

6) жоғалған пайда;

7) мүліктің қалыпты тозуы және табиғи кемуі, сондай-ақ оның табиғи ерекшеліктері салдарынан болған зақымдануы және/немесе жоғалуы (жойылуы);

8) сақтандыру жағдайының басталуы нәтижесінде салынған айыппұлдарды, өсімпұлдарды, тұрақсыздық айыбын және/немесе өзге де әкімшілік жазалар мен санкцияларды өтеу жөніндегі шығыстар;

9) сақтандырылған мүліктің шартқа қол қою кезінде болған және/немесе Сақтанушы білген немесе білуге тиіс механикалық сынуы немесе ақаулары. ;

10) сақтандырылған мүлікті пайдаланудың қалыптан тыс жағдайларын білдіретін сынақтар, қасақана қайта тиеу немесе эксперименттер жүргізу салдарынан сақтандырылған мүліктің механикалық сынуы, сондай-ақ Сақтандырушының келісімінсіз сақтандырылған мүліктің конструкциясына өзгерістер немесе жетілдірулер енгізу салдарынан сақтандырылған мүліктің механикалық сынуы болып табылады;

11) сақтандырылған мүліктің коррозия, эрозия немесе қоршаған ортаның кез келген басқа ұзақ химиялық немесе атмосфералық әсері, сондай-ақ лайдың, тоттың, қақтың және т. б. шамадан тыс әсер етуі салдарынан механикалық бұзылуы.;

12) магниттік өрістердің әсер етуі нәтижесінде Электрондық ақпаратты бағдарламалау, деректерді тасығыштарды енгізу, таңбалау, абайсызда жою кезінде жіберілген қателер нәтижесінде келтірілген залал;

13) егер сақтандырушы абандонға өз құқығынан бас тартқан жағдайда, бүлінген сақтандырылған мүлікті сақтау және тасымалдау жөніндегі шығыстар, бұл ретте сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде жоғалған сақтандырылған мүліктің қалдық құнын ұстап қалу, сондай-ақ жарамсыз (қаза тапқан) мүлікті жою жөніндегі шығыстар өтелмейді;

14) сақтандырылған мүлікті тиеу, қайта тиеу, түсіру бойынша шығыстар;

15) сақтандырылған мүлікті тиеу, қайта тиеу, түсіру және тасымалдау нәтижесінде келтірілген залал;

16) сақтандырылған мүлікті бұзудың не сақтандырылған мүлік орналасқан үй-жайға күштеп кірудің ізінсіз ұрлау, сол сияқты құпиялы (белгісіз) мән-жайлар кезінде сақтандырылған мүліктің жоғалуы;

17) сақтандырылған мүлікке үй-жайдың, ғимараттың ылғалдылығы (зең, зең және т.б.) салдарынан келтірілген залал.

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 11 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

19. Сақтандыру шартын мыналарға қатысты жасауға болмайды:

- 1) далалық жағдайларда, жертөле үй-жайларында сақталатын мүлiктi;
- 2) ағаштан, қаңқалы-Қамысты панельдерден, саманнан жасалған ғимараттарда сақталатын мүлiктi;
- 3) пәтерлерде және/немесе үйлерде ағаш жабыны бар, бұзылуға және реконструкциялауға, күрделi жөндеуге жататын, тарих, мәдениет, сәулет ескерткiштерiне жататын мүлiк;
- 4) сирек кездесетiн, антикварлық немесе зергерлiк бұйым болып табылатын мүлiктi;
- 5) Құжаттар, ақша, бағалы қағаздар, қолжазбалар, слайдтар, фотосуреттер, бейне -, аудиожазбалар, коллекциялар, картиналар;
- 6) құстарды, үй жануарларын, өсiмдiктердi, егiстiктердi және екпелердi;
- 7) көлiк құралдарына қосалқы бөлшектер, бөлшектер мен керек-жарақтар, құрылыс материалдары;

Жоғарыда көрсетiлген мүлiкке қатысты жасалған сақтандыру шарты ол жасалған кезден бастап (толық не iшiнара) жарамсыз болып табылады.

6. Сақтандыру шартының әрекет ету мерзiмi мен аумағы

20. Сақтандыру шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шартында көрсетiлген күннен бастап күшiне енедi және тараптар үшiн мiндеттi болады.

21. Сақтандыру шарты тараптармен келiсiлген мерзiмге жасалады. Сақтандыру шартының қолданылу мерзiмi күндермен, апталармен, айлармен, жылдармен есептелетiн уақыт кезеңiмен айқындалады.

22. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңi сақтандыру шартының қолданылу мерзiмiмен сәйкес келедi.

23. Сақтандыру шартының қолданылу орны (сақтандыру аумағы) сақтандыру шартында көрсетiлген аумаққа ғана қолданылады.

7. Сақтандыру шартының бекiтiлу тәртiбi

24. Сақтандыру шарты Сақтандырушы белгiлеген нысан бойынша сақтанушыдан сақтандыруға арналған өтiнiштiң негiзiнде жасалады, ол сақтандыру шартының ажырамас бөлiгi болып табылады.

25. Қағаз нысанда жасалған сақтандыру шарттары бойынша сақтандыруға өтiнiшке Сақтанушы қол қояды.

26. Электрондық нысанда жасалған сақтандыру шарттары бойынша сақтандыруға өтiнiш сақтандыру шартын жасасу кезiнде сақтанушы берген ақпараттың тiзбесiн бiлдiредi, бұл ретте сақтандыруға өтiнiшке қол қою сақтандырушы айқындаған тәсiлмен жүзеге асырылады.

27. Сақтандыру шарты сақтанушыны осы Ережеге қосу және сақтандырушының сақтанушыға, қол қою кезiнде, сақтандыру полисiн қағаз немесе электрондық нысанда ресiмдеуi арқылы жасалады. Сақтандыру полисi Қаржы нарығын реттеу және дамыту жөнiндегi уәкiлеттi органның нормативтiк құқықтық актiсiнде көзделген тәртiппен

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 12 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу жолымен сақтандыру шарты жасалған жағдайда электрондық нысанда ресiмделедi.

28. Сақтандыру шартын жасасу кезiнде сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және оның басталуынан (сақтандыру тәуекелiнен) болатын ықтимал шығындардың мөлшерiн айқындау үшiн елеулi мәнi бар, сақтанушыға белгiлi барлық мән-жайларды, егер бұл мән-жайлар сақтандырушыға белгiлi болмаса және белгiлi болуға тиiс болмаса, хабарлауға мiндеттi. Кез келген жағдайда сақтандыру шартында немесе сақтандыру шартын жасасу кезеңiнде сақтанушыға жiберiлген Сақтандырушының жазбаша сұрау салуында нақты айтылған мән-жайлар Елеулi деп танылады.

29. Сақтандыру полисiне енгiзiлген талаптар мен мәлiметтер өзгерген жағдайда, сақтандыру шарты мерзiмiнен бұрын тоқтатылуға жатады. Тараптар келiсiмi бойынша жаңа сақтандыру полисiн ресiмдеуге құқылы.

30. Егер сақтандыру шартын жасасқаннан кейiн сақтанушы сақтандырушыға көрiнеу жалған мәлiметтер хабарлағаны анықталса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге құқылы.

31. Сақтандырушы мүлiктiң бар-жоғын және жай-күйiн, сақтанушы хабарлаған мүлiк туралы мәлiметтердiң дұрыстығын тексеруге (қарап-тексеру жүргiзуге), ал қажет болған кезде оның нақты құны мен тәуекел дәрежесiн белгiлеу мақсатында сараптама тағайындауға құқылы.

32. Сақтандырушы сақтанушыдан сақтандыруға берiлген өтiнiште көрсетiлген мәлiметтердi растайтын және тәуекел дәрежесiн сипаттайтын құжаттарды талап етуге құқылы.

8. Права и обязанности сторон

33. Сақтанушы құқылы:

- 1) сақтандыру шарттарымен, осы Ережемен танысу, Осы Ереженiң көшiрмесiн алу
- 2) болған оқиғаны сақтандыру жағдайы деп таныған жағдайда, сақтандыру төлемiн алуға;
- 3) Сақтандыру полисi жоғалған кезде (Егер шарт жазбаша нысанда жасалған болса) - оның телнұсқасын алуға құқығы бар;
- 4) Сақтандырушының келiсiмiмен Шарт талаптарын өзгертуге (егер шарт жазбаша нысанда жасалған болса);
- 5) осы Ережелерде және сақтандыру шартында белгiленген тәрiппен және мерзiмдерде шартты мерзiмiнен бұрын бұзуға құқылы.
- 6) Сақтанушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да құқықтары бар.

34. Сақтанушы / Сақтанушы / пайда алушы мiндеттi:

- 1) сақтандыру шартын жасасқан айдан кейiнгi айдың 5 (бесiншi) жұмыс күнiнен кешiктiрмей сақтандыру шартында көрсетiлген мөлшерде, тәрiппен сақтандыру сыйлықақысын (бiрiншi сақтандыру жарнасын) төлеуге мiндеттi

- 2) Шарттың қолданылу кезеңінде сақтандыру объектісіне қатысты қолданылатын басқа сақтандыру шарттары туралы хабарлауға;
- 3) Шарт талаптарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру үшін сақтандырушының өкілін сақтандырылған мүлікке кедергісіз жіберуге міндетті;
- 4) тез арада, бірақ кез келген жағдайда 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің ұлғаюы туралы, шарт жасасу кезінде сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы барлық өзгерістер туралы жазбаша хабарлауға міндетті;
- 5) мүлікті оның нысаналы мақсатына сәйкес және өтініште көрсетілген мақсаттарда ғана пайдалануға, сондай-ақ оны қорғауға барлық шараларды қолдануға (Сақтанушының өтінішіне сәйкес);
- 6) мүлікті жөндеу және пайдалану кезінде Қазақстан Республикасында рұқсат етілген электр сымдарының, электр жабдықтарының, газбен жабдықтау/тарату жүйесінің, су құбырының, жылумен жабдықтаудың түрлерін ғана пайдалануға жол берілмейді;
- 7) мүлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың талаптарын және дайындаушы зауыттың ұсынымдарын сақтауға міндетті;
- 8) дайындаушы зауыт арнайы ескерткен және ұсынған жинақтауыштар мен шығыс материалдарын ғана пайдалануға жол берілмейді;
- 9) мүлікті ағымдағы жөндеу үшін арнайы рұқсаты бар арнайы оқытылған мамандарды ғана тартуға құқылы;
- 10) газ жабдығын пайдалануға және газды пайдалануға қатысты белгіленген қауіпсіздік шараларын, оның ішінде газ қызметінің нұсқамаларын сақтауға, сондай-ақ газ жабдығын пайдалану және газды пайдалану қағидаларын бұзуға жол берілген барлық бұзушылықтарды уәкілетті орган белгілеген мерзімдерде жоюға міндетті;
- 11) сақтандыру жағдайы басталған кезде құзыретті органдарға дереу мәлімдеуге және сақтандырылған мүлікті құтқаруға және шығын мөлшерін азайтуға барлық ықтимал шараларды қолдануға міндетті;
- 12) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап қою құқығының ауысуын қамтамасыз етуге міндетті;
- 13) дереу, бірақ сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы сақтандырушыны жазбаша хабардар етуге міндетті. Сондай-ақ сақтанушының келтірілген зиянды өтеу міндеті туындаған оқиғаның себептері, барысы мен салдары туралы, сондай-ақ келтірілген зиянның сипаты мен мөлшері туралы айтуға мүмкіндік беретін барлық қол жетімді ақпарат пен құжаттаманы ұсыну;
- 14) сақтандыру жағдайы басталған кезде, сақтандырылған мүлікті сақтандыру жағдайынан кейін болған күйінде Сақтандырушының өкілі қарап шыққанға дейін оның сақталуына шаралар қолдануға міндетті;
- 15) қажет болған жағдайларда өз күшімен және өз есебінен сақтандыру жағдайы орнында сақтандырушы өкілінің қатысуын қамтамасыз етуге міндетті;

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 14 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

16) сақтандыру төлемін алған кезде сақтандырушыға барлық құжаттар мен дәлелдемелерді беруге және оған Сақтандырушының өзіне Өткен талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті;

17) сақтандырушының өкілін зардап шеккен сақтандырылған мүлікті қарап-тексеру үшін кедергісіз жіберуге; ;

18) егер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талап қою мерзімі ішінде заң бойынша немесе шарт бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту үшін негіз болып табылған мән-жай анықталса, сақтандырушы жазбаша хабардар еткен кезден бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде сақтандырушыға сақтандыру төлемінің бүкіл сомасын қайтаруға міндетті;

19) мүліктің орналасқан жері өзгерген кезде бұл туралы сақтандырушыға бір тәулік ішінде хабарлауға және көшкен күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде Сақтандыру полисін қайта ресімдеуге міндетті. Егер мүліктің жаңа орналасқан жері сақтандыру оқиғасының басталу тәуекелінің Елеулі ұлғаюымен байланысты болған жағдайда, сақтандырушы Шартты біржақты тәртіппен бұзуға (мүліктің орналасқан жері өзгерген сәттен бастап) немесе қосымша сақтандыру жарнасын (сыйлықақысын) төлеуді талап етуге құқылы.

20) Сақтанушының Сақтандыру полисінде және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да міндеттері бар.

35. Сақтандырушы құқылы:

1) Сақтанушы хабарлаған ақпаратты тексеруге;

2) Сақтанушының Шарт талаптарын орындауын кез келген уақытта тексеруге құқылы, бұл ретте Сақтанушы оған бұған кедергі жасауға құқылы емес;

3) Сақтанушы Шарттың талаптарын бұзғанын анықтаған кезде Сақтандырушының оларды жою жөнінде сақтанушы үшін міндетті жазбаша нұсқаулар беруге құқығы бар;

4) құзыретті органдардан сақтандыру жағдайы туралы барлық қажетті құжаттаманы сұратуға;

5) Егер сақтандыру жағдайы Шарт талаптарының бұзылуы салдарынан, сондай-ақ осы Ережелердің 5-бөлімінде көрсетілген негіздер бойынша болса, сақтанушыға/пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы;

6) осы Ереженің 13-бөлімінде белгіленген тәртіппен және мерзімдерде шартты мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

7) Сақтанушы осы Ереженің 34-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген мерзімде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлемеген жағдайда:

а) сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлемеген күннен бастап сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлеу бойынша мерзімі өткен берешекті сақтандыру қорғауының қолданылу кезеңі үшін, оның ішінде сот тәртібімен өндіріп алу құқығымен бір жақты тәртіппен сақтандыру шартын бұзуға немесе

б) егер сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарнасы) төленгенге дейін басталған болса, сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлеу жөніндегі мерзімі өткен берешекті сақтандыру қорғауының

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 15 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

колданылу кезеңі үшін, оның ішінде сот тәртібімен өндіріп алу құқығымен сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

Сақтандырушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да құқықтары бар.

36. Сақтандырушының міндеттері:

- 1) сақтанушыны сақтандыру шарттарымен, осы Ережемен таныстыруға және оның талабы бойынша осы Ереженің көшірмесін ұсынуға (жіберуге) құқылы;
- 2) сақтандыру жағдайы туралы хабарланған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде сақтанушының немесе оның өкілінің қатысуымен және Сақтанушы сақтандыру объектісін ұсынған жағдайда зардап шеккен мүлікті қарап-тексеруді жүргізуге құқылы;
- 3) Сақтанушы/сақтандырылушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, құжаттардың жетіспеу фактісі анықталған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге міндетті;
- 4) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге міндетті;
- 5) сақтандыру жағдайының басталуын, оның басталу себептерін, залалдың мөлшерін және сақтандыру төлемін алушының оны алу, жүзеге асыру немесе қажетті құжаттардың соңғысын алған кезден бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін төлеуден бас тарту құқығын растайтын барлық қажетті құжаттар болған кезде жүргізіледі.
- 6) егер құзыретті органдар сақтанушыға/пайда алушыға қарсы қылмыстық іс қозғаған және (немесе) Сақтандырушының қауіпсіздік қызметі сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соққан мән – жайларға және оларға келтірілген залалдарға тергеп-тексеру аяқталғанға дейін тергеп-тексеру жүргізген жағдайда, Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар.

Сақтандырушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да міндеттері бар.

37. Пайда алушының болған оқиғаны сақтандыру жағдайы деп тану кезінде осы Ереженің 10-бөлімінде белгіленген тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін алуға құқығы бар.

38. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талап қою мерзімі ішінде заң бойынша немесе сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту үшін негіз болып табылған мән-жай анықталса, пайда алушы жазбаша хабарлама алғаннан кейін 7 (жеті) жұмыс күні ішінде сақтандырушыға сақтандыру төлемінің сомасын қайтаруға міндетті.

9. Сақтанушының және сақтандырылушының сақтандыру жағдайы орын алғандағы әрекеттері

39. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру шартында белгіленген мерзімде сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етуге міндетті;

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 16 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

2) құзыреттi органдарға дереу мәлiмдеуге мiндеттi (iшкi iстер органдары, өртке қарсы қызмет органдары, авариялық қызметтер, төтенше жағдайлар органдары) қамтамасыз етсiн және оқиғаның уәкiлеттi мемлекеттiк және өзге де құзыреттi органдармен құжаттамалық ресiмделуiн қамтамасыз ету;

3) сақтандырылған мүлiктi оның өкiлi сақтандырушыны сақтандыру жағдайынан кейiн болған күйiнде қарап тексергенге дейiн оның сақталуына шаралар қолдануға мiндеттi;

4) сақтандырушыға сақтандыру төлемiн жүзеге асыру үшiн қажеттi және Ереженiң 10-бөлiмiнде көрсетiлген құжаттарды ұсынуға мiндеттi

Сақтандыру полисiнде сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтiн басқа да мiндеттерi көзделуi мүмкiн.

10. Сақтандыру жағдайын растайтын, залал мөлшерiн анықтайтын құжаттар тiзiмi

40. Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) сақтандыру төлемiн алу үшiн сақтандырушыға мынадай құжаттарды ұсынуы тиiс:

1) Сақтанушының болған оқиғаның қысқаша сипаттамасы бар жазбаша өтiнiшi; ;

2) Бар болған жағдайда, мүлiкке құқық белгiлейтiн құжаттар, техникалық паспорт, кепiлдiк талоны, конструкциялық элементтер мен инженерлiк Жабдықтың техникалық сипаттамасы, меншiк/иелену құқығы туралы құжаттар (сатып алу-сату/жалға алу шарттары, чектер, түбiртектер және т. б.), мүлiктi пайдалану жөнiндегi нұсқаулықтар, дайындаушы зауыттың ұсынымдары-бар болған жағдайда;

3) уәкiлеттi мемлекеттiк органдардың сақтандыру жағдайының басталу фактiсiн растайтын құжаттары:

4) - өрт болған жағдайда-өртке қарсы қызметтен, ТЖ органдарынан және т. б. өрт туралы актiнiң көшiрмесi.;

5) - жарылыс болған жағдайда-тиiстi авариялық қызмет органының, Қазақстан Республикасы ТЖМ анықтамасы және т. б.;

6) - су құбыры, кәрiз, жылыту желiлерiнiң, өрт сөндiру және желдету жүйелерiнiң авариялары кезiнде мүлiктiң жойылуы (жоғалуы) немесе зақымдануы жағдайында-тиiстi коммуналдық шаруашылық қызметiнен (авариялық қызмет, жөндеу-пайдалану басқармасы және т. б.) анықтама.;

7) - дүлей зiлзалалардан мүлiк жойылған (жоғалған) немесе бүлiнген жағдайда-Қазгидрометтен немесе Қазақстан Республикасының ТЖМ-нен немесе басқа құзыреттi органнан анықтама;

8) - ұрлық, үшiншi тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттерi нәтижесiнде мүлiк жойылған (жоғалған) немесе бүлiнген жағдайда-Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексiнiң тиiстi баптарына сiлтеме жасай отырып, iшкi iстер органдарының осы факт бойынша қылмыстық iс қозғауы туралы немесе қылмыстық iс қозғаудан бас тарту туралы қаулының көшiрмесi және/немесе тиiстi анықтама және/немесе қылмыстық iстi тоқтата тұру туралы қаулының көшiрмесi және/немесе қылмыстық iстi тоқтату туралы қаулының көшiрмесi және/немесе қылмыстық iс бойынша сот үкiмi және/немесе;

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 17 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

9) - көлік құралдары соқтығысқан жағдайда-Әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттама, жол-көлік оқиғасының схемасы;

10) сақтандыру жағдайының басталу себебін анықтайтын құжаттар, өртке қарсы қызметтің қорытындылары, сараптама актілері, құқық қорғау органдарының құжаттары, Соттың қаулысы / шешімі не үкімі;

11) коммерциялық актілердің түпнұсқалары, Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының, Сот сараптамасы органдарының, тәуелсіз сарапшылардың сараптама актілері, қажет болған жағдайларда құрылыс/жөндеу ұйымдары жасаған сметалар, барлық мүдделі тараптардың қатысуымен жасалған мүлікті тапсыру-қабылдап алу бірлескен актілері;

12) қажет болған жағдайда, егер сақтандыру жағдайы басталған мән-жайлардан зиянның мөлшері мен дәрежесін бағалау мүмкін болмаса немесе сақтандыру жағдайына қатысты қосымша мәліметтер алу талап етілсе, сақтандырушы өзге құжаттарды ұсынуды талап етуге құқылы. Сақтанушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды ұсынбаған жағдайда, сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру жағдайын хабарлаған сәттен бастап 14 (он төрт) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы хат жібереді. Сақтанушы/Сақтандырылған тұлға тараптардың еркінен тыс себептерге байланысты жақын арада құжаттарды ұсыну мүмкін еместігі туралы сақтандырушыға хабарлаған жағдайлар ерекше жағдайлар болып табылады.

11. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру шарттары мен тәртібі

41. Егер сақтандырушы мүліктің зақымдануын немесе жоғалуын (жойылуын) сақтандыру жағдайы деп таныған жағдайда, сақтандыру төлемі сақтанушыға/пайда алушыға сақтандыру сомасы және бір мүлікке (бір затқа) белгіленген лимиттер шегінде, бірақ франшиза туралы шарттың қолданылуын ескере отырып, сақтандыру жағдайымен келтірілген нақты залалдан (тәуелсіз сарапшының бағалау туралы есебі негізінде белгіленген мүліктің нарықтық құнынан) аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады.
42. Сақтандыру жағдайының салдарынан келтірілген зиянның мөлшері тәуелсіз сарапшының бағалау туралы жазбаша есебі негізінде айқындалады. Бастапқыда тәуелсіз сарапшының қызметтеріне ақы төлеуді сақтандырушы жүргізеді. Тәуелсіз сарапшының бағалау туралы есебімен келіспеген жағдайда залалды қайта сараптауға ақы төлеуді сақтандыру шартының бастамашы тарабы жүргізеді. Тәуелсіз сарапшының бағалау туралы есебіне бүлінген және/немесе жоғалған мүліктің тізімдемесі, сондай-ақ бүлінген мүліктің фотосуреттері қоса беріледі.
43. Мүлік бүлінген кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін сақтандырушы бүлінген мүлікті қалпына келтіру құнын немесе франшиза сомасын шегере отырып, оның жекелеген бөліктерін жөндеу жөніндегі қажетті шығындар сомасын негізге ала отырып айқындайды.

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 18 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

44. Мүлiк жоғалған (жойылған) кезде сақтандыру төлемiнiң мөлшерiн одан әрi пайдалануға жарамды мүлiк қалдықтары мен франшиза сомасы шегерiле отырып, сақтандырушы айқындайды.
45. Қажет болған жағдайда сақтандырушы/сақтанушы сақтандыру объектiсiн қалпына келтiру сметасын сараптау үшiн iстiң нәтижесiне мүдделi емес сарапшылардың және/немесе мамандардың қызметтерiн пайдалануға құқылы.
46. Сақтандыру төлемi жүзеге асырылғаннан кейiн сақтандыру сомасы жүзеге асырылған сақтандыру төлемiнiң мөлшерiне азайтылады.
47. Сақтандыру төлемi сақтандыру төлемiн жүзеге асыру туралы өтiнiшке сәйкес не заң актiлерiнде белгiленген шекте қолма-қол ақшамен не Сақтанушының/пайда алушының банк шотына аудару арқылы жүргiзiледi. Сақтандыру төлемiнiң күнi Сақтандырушының банктiк шотынан ақшаны есептен шығару күнi, ал залалды заттай түрде өтегенде сақтандырылған мүлiкке ұқсас затты беру күнi, ал оны жөндеу кезiнде сақтандырылған мүлiктi жөндеудi жүргiзетiн ұйымның банктiк шотына ақша түскен күн болып есептеледi.
48. Сақтандырушы сақтанушының келiсiмi бойынша сақтандыру төлемiн сақтандыру төлемiнiң сомасы шегiнде заттай нысанда залалды өтеумен ауыстыруға құқылы.
49. Сақтандыру төлемi жүзеге асырылғаннан кейiн, Сақтандырылған мүлiк жоғалған (жойылған) кезде сақтанушы сақтандырушыға жазбаша өтiнiш-абандон (сақтанушының сақтандырушының пайдасына сақтандыру объектiсiне мүлiктiк құқықтардан бас тартуы), сақтандырылған мүлiкке барлық құқық белгiлейтiн құжаттарды (түпнұсқаларды), сондай-ақ кiлттер жиынтығын (түпнұсқаларды) берумен бiрге ұсынуға мiндеттi.
50. Сақтандырушының сақтандыру төлемiн жүзеге асыру кезiнде жоғалған сақтандырылған мүлiктiң қалдық құнын ұстап, абандонға өз құқығынан бас тартуға құқығы бар.
51. Егер сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру объектiсiне қатысты өзге сақтандыру шарттары қолданылған болса, сақтандыру төлемi сақтандыру объектiсi әрбiр Сақтандырушының сақтандырған сақтандыру сомаларының арақатынасына пропорционалды түрде бөлiнедi, ал сақтандыру шартының Тарапы болып табылатын сақтандырушы сақтандыру төлемiн оның үлесiне келетiн бөлiгiнде ғана жүзеге асырады.
52. "Жоғалту" тәуекелi бойынша сақтандыру төлемiн жүзеге асырған кезде сақтандырушы сақтандыру төлемiнiң мөлшерiнен Шартта көзделген тиесiлi, бiрақ Сақтанушы оған төлемеген сақтандыру сыйлықақыларын (сақтандыру жарналарын) шегерiп тастайды. Егер сақтанушы сақтандырушыға тиесiлi, бiрақ төлемеген сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) сомасы сақтандыру төлемiнiң мөлшерiнен асып кеткен жағдайда, сақтандырушы сақтандыру төлемiнiң сомасын ұстап қалады, ал сақтанушы сақтандырушы сақтандыру төлемiнiң сомасын ұстап қалған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнiнен кешiктiрмей ұсталған сақтандыру төлемiнiң мөлшерi мен шартта көзделген тиесiлi сақтандыру сыйлықақыларының

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 19 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

(сақтандыру жарналарының) мөлшерi арасындағы айырма сомасын төлеуге мiндеттенедi..

12. Сақтандыру төлемiн жүзеге асыру жайлы, немесе одан бас тарту жайлы шешiмнiң қабылдану мерзiмi

53. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталуын, оның басталу себептерiн, залалдың мөлшерiн және егер сақтандыру шартында өзгеше мерзiм белгiленбесе, алушының сақтандыру төлемiне құқығын растайтын қажеттi құжаттардың соңғысы ұсынылған сәттен бастап 15 (он бес) жұмыс күнiнен кешiктiрмей сақтандыру төлемiн жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемiн жүзеге асырудан бас тарту туралы шешiм қабылдайды.

13. Сақтандыру шартын бұзу

54. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мiндеттемелердi тоқтатудың жалпы негiздерiнен және сақтандыру шартын мерзiмiнен бұрын тоқтату негiздерiнен басқа, сақтандыру шарты мынадай жағдайларда мерзiмiнен бұрын тоқтатылады:

- 1) франшиза туралы шарттың қолданылуын ескере отырып, толық сақтандыру сомасы шегiнде сақтандыру төлемiн жүзеге асыру;
- 2) Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан жағдайларда;
- 3) Тараптардың сақтандыру шартын мерзiмiнен бұрын тоқтату туралы келiсiмi;
- 4) Сақтанушының немесе Сақтандырушының талабы бойынша;
- 5) сақтандыру шартына енгiзiлген талаптар мен мәлiметтер өзгерген жағдайда.

55. Бастамашы Тарап сақтандыру шартын мерзiмiнен бұрын тоқтату ниетi туралы басқа Тарапты болжамды тоқтату күнiне дейiн кемiнде күнтiзбелiк 30 (отыз) күн бұрын жазбаша хабардар етуге мiндеттi.

56. Сақтандыру сомасы шегiнде сақтандыру төлемi (сақтандыру төлемдерi) жүзеге асырылған не Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан жағдайда сақтандыру шарты мерзiмiнен бұрын тоқтатылған кезде төленген сақтандыру сыйлықақылары қайтарылуға жатпайды.

57. Тараптардың келiсiмi бойынша не сақтанушының немесе Сақтандырушының талабы бойынша сақтандыру шарты мерзiмiнен бұрын тоқтатылған кезде сақтандырушы оған сақтандыру сыйлықақысы сомасының 25% - ын құрайтын келтiрiлген шығыстарды шегере отырып, сақтандыру шарты қолданысының аяқталмаған кезеңi үшiн өзi төлеген сақтандыру сыйлықақыларын қайтарады. Сақтандыру шарты жасалған кезден бастап күнтiзбелiк 14 (он төрт) күннен кешiктiрiлмейтiн мерзiмде сақтандыру шарты мерзiмiнен бұрын бұзылған жағдайда, сақтандырушы оған өзi төлеген сақтандыру сыйлықақыларын толық көлемде қайтарады.

58. Егер сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарналары) төленбеген болса, сақтандырушы сақтанушыға көрсетiлген сомаларды, оның iшiнде сот тәртiбiмен өндiрiп алу туралы талап қоюға құқылы.

59. Сақтандыру шартын мерзiмiнен бұрын тоқтату үшiн сақтанушы сақтандыру

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 20 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

шартының қолданылуын тоқтату туралы жазбаша өтiнiш бередi. Сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушы сақтандыру шартын мерзiмiнен бұрын тоқтатудан бас тартуға құқылы. Сақтандырушы сақтандыру шартын мерзiмiнен бұрын тоқтатуға келiскен жағдайда төленген сақтандыру сыйлықақысының бiр бөлiгiн қайтару Қағидалардың 57-тармағының талаптарында жүргiзiледi.

60. Сақтандыру шарты мерзiмiнен бұрын тоқтатылған кезде сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын қайтару сомасын алуы (аудару, банктегi шоттан ақшаны қолма-қол ақшаға айналдыру немесе сақтандырушының кассасынан қолма-қол ақша алу және т.б.) оның қайтару сомасының мөлшерiмен келiсетiнi туралы бекiту үшiн жеткiлiктi негiз болып табылады және алынған сомаға дау айту үшiн кез келген мүмкiндiктi болдырмайды. Қайтару сомасының мөлшерiмен келiспеген жағдайда Сақтанушы қайтару сомасын алған сәттен бастап 10 (он) жұмыс күнi iшiнде сақтандырушыға жазбаша түрде жүгiнуге тиiс, осы мерзiм өткеннен кейiн Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын қайтару мөлшерiмен келiседi деп есептеледi.

14. Дауларды шешу тәрiбi

61. Сақтандыру шартынан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгiленген тәрiппен қаралады.

15. Жауапкершiлiк және форс-мажорлық жағдайлар

62. Шарт бойынша мiндеттемелердi орындамағаны немесе тиiсiнше орындамағаны үшiн Тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапты болады.

63. Шарт бойынша мiндеттемелердi орындамаған немесе тиiсiнше орындамаған тарап, егер тиiсiнше орындау еңсерiлмейтiн күштiң, яғни төтенше және осы жағдайларда еңсерiлмейтiн мән-жайлардың салдарынан мүмкiн болмағанын дәлелдесе, мiндеттемелердi орындамағаны/тиiсiнше орындамағаны үшiн мүлiктiк жауаптылықта болмайды.

64. Форс-мажорлық жағдайлар мыналарды қамтиды, бiрақ олармен шектелмейдi: су тасқыны, өрт, жер сiлкiнiсi және басқа да табиғи апаттар, кез-келген сипаттағы соғыс немесе соғыс қимылдары, блокадалар, мемлекеттiк органдардың тыйымдары.

65. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсерiн бастан кешiретiн Тарап осындай мән-жайлардың басталғаны туралы екiншi Тарапты 3 (үш) жұмыс күнi iшiнде хабардар етуге мiндеттi.

66. Форс-мажорлық жағдайлардың әрекетi құзыреттi органдардың тиiстi құжаттарымен расталуы тиiс.

16. Қосымша шарттар

67. Тараптар жария етiлуi Тараптардың бiрiне немесе олардың бiрлескен қызметiне нұқсан келтiруi мүмкiн қызметтiк және коммерциялық ақпарат құпиясын немесе өзге де

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 21 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

мәліметтерді үшінші тұлғаларға, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарына бермеуге міндеттенеді.

68. Шарт бойынша құқықтар мен міндеттердің басқа адамдарға өтуіне жол берілмейді.

69. Осы Ережеде айтылмағанның бәрі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес реттеледі.

70. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер нәтижесінде Қағидалардың жекелеген тармақтары Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін болса, онда олар күшін жояды және Қағидаларға өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін Қазақстан Республикасы заңнамасының тиісті нормалары қолданылады. Бұл ретте Қағидалардың жекелеген тармақтарының күшін жоғалту тұтастай алғанда Қағидалардың жоғалуына немесе жарамсыздығына әкеп соқпайды

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 22 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

Мүлiктi ерiктi сақтандырудың ережелерiне № 1 қосымша

Табиғи апаттардан сақтандыру бойынша қосымша шарттар (Ереженiң 16-Т. 2-т. 8-бөлiгiне)

1. Осы Ережеге және Ереженiң №1 қосымшасына сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандырушы осы Ереженiң 8-тармағының 2) тармақшасында аталған табиғи апаттардың 16-тармағының салдарынан мүлiктiң бүлiнуiнен немесе жойылуынан сақтандыру қорғанысын ұсынады:

1) егер сақтанушы сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарды жобалау, салу және пайдалану кезiнде осы ғимараттар мен құрылыстар орналасқан жердiң сейсмологиялық жағдайлары тиiстi дәрежеде ескерiлгенiн дәлелдесе ғана, жер сiлкiнiсiнен болған залалдар өтелуге жатады;

2) топырақ көшкiнiнен, шөгүiнен немесе өзге де қозғалысынан болған шығындар, егер олар жарылыс жұмыстарын жүргiзуден, қазаншұңқырлар мен карьерлерден топырақ қазудан, бос жерлердi көмуден немесе жер себу жұмыстарын жүргiзуден, сондай-ақ қатты, сұйық немесе газ тәрiздес пайдалы қазбаларды өндiруден немесе кен орындарын игеруден туындаған жағдайда өтелуге жатпайды;

3) дауылдан, құйыннан, дауылдан, құйыннан немесе атмосферадағы табиғи процестерден туындаған ауа массаларының өзге де қозғалысынан болған шығындар, егер шығын келтiрген желдiң жылдамдығы 60 (алпыс) км/сағ-тан асқан жағдайда ғана өтеледi. Желдiң жылдамдығы Қазақстан Республикасының тиiстi гидрометқызметтерiнiң анықтамаларымен расталады.

2. Сақтандырылған үй-жайларға жабылмаған терезелер, есiктер немесе ғимараттардағы өзге де тесiктер арқылы жаңбырдың, қардың, бұршақтың немесе балшықтың енуi салдарынан туындаған залалдар, егер бұл тесiктер дауыл, құйын, дауыл немесе құйын салдарынан туындамаса, өтелуге жатпайды.

3. Сақтандырылған мүлiктiң сумен зақымдануынан болған залалдар, егер олар табиғи апаттар Ережелерiне № 1 қосымшаның 1-тармағында санамаланғандардың бiрiнен тiкелей туындамаса, мысалы, мүлiктiң ерiген, жаңбыр, су құбыры суымен зақымдануы салдарынан, шатырлардың ағып кетуiнен болған залалдар және т. б. өтелуге жатпайды.

4. Егер сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың, сондай-ақ олардағы мүлiктiң бүлiну немесе бұзылу себептерiнiң бiрi олардың ескiруi, ұзақ уақыт пайдалану салдарынан iшiнара бұзылуы немесе бүлiнуi болып табылса, сақтандырушының сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың ескiруi шығын мөлшерiне әсер еткен шамада сақтандыру төлемiнен бас тартуға құқығы бар. Егер сақтанушы құрылыстың ескiруi шығын мөлшерiне әсер етпегенiн дәлелдесе, Сақтандырушының сақтандыру төлемiн жүзеге асыру мiндетi сақталады.

5. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше айтылмаса, сақтандыру төлемi сақтандыру төлемiнiң салдарынан болған залалдар бойынша жүргiзiлмейдi.:

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 23 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

1) шыны қабырғалардың витриналарын, витраждарын, әрқайсысының көлемі 1,5 (бір жарым) ш. м. асатын терезе және есік әйнектерін, сондай-ақ осындай әйнектер бекітілген терезе және есік жақтауларын немесе өзге де жиектемелерді зақымдау немесе жою;

2) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы жағына бекітілген мачталар, антенналар, ашық электр сымдары, Жарық жарнама қондырғылары, плакат қалқандары, қорғайтын күнқағарлар немесе витриналардың қалқалары және т. б. заттардың зақымдануы немесе жойылуы.

6. Құрылысы аяқталмаған, күрделі жөндеу үшін немесе басқа да себептер бойынша ұзақ мерзімге босатылған ғимараттар мен құрылыстарды тікелей мақсаты бойынша пайдаланатын адамдар сақтандыруға қабылдамайды. Сақтанушы сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың жөндеу жүргізу үшін немесе басқа да себептер бойынша 60 (алпыс) күннен астам мерзімге босатылғаны туралы сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті. Сақтандырушы сақтандыру шартының қолданылуын осы кезеңге тоқтата тұруға құқылы.

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 24 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

Мүлiктi ерiктi сақтандырудың ережелерiне № 2 қосымша

Жарылыстан болған шығындарды сақтандыру бойынша қосымша шарттар (Ереженiң 16-Т. 2-т. 6-бөлiгiне)

1. Осы Ережеге және Ережеге №2 қосымшаға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандырушы бу қазандықтарының, газ қоймаларының, газ құбырларының, машиналардың, аппараттардың және басқа да осыған ұқсас құрылғылардың жарылуы салдарынан мүлiктiң зақымдануынан немесе жойылуынан сақтандыру жабынын ұсынады.
2. Жарылыс-бұл газдардың кеңейтуге деген ұмтылысына негiзделген қысқа уақыт iшiнде шектеулi көлемде энергияның көп мөлшерiн босатудың тез жүретiн процесi. Резервуардың (қазандықтың, құбырдың және т.б.) жарылуы тек осындай жарылыс болып саналады, бұл резервуардың қабырғалары резервуардың iшiндегi және сыртындағы қысымды теңестiруге мүмкiндiк бередi. Егер мұндай резервуардың iшiнде химиялық реакциялардың тез өтуiнен туындаған жарылыс болса, онда резервуарға келтiрiлген зақымдарды сақтандырушы, егер оның қабырғаларында олқылықтар болмаса, жабады. Сақтандырушымен резервуардағы вакуум немесе газдың сиретiлуiнен келтiрiлген залалдар өтелмейдi.
3. Жану камераларында болатын жарылыстар салдарынан Iштен жану қозғалтқыштарына немесе ұқсас машиналар мен агрегаттарға келтiрiлген залалдар сақтандырумен жабылмайды.
4. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше көзделмесе, Динамит жарылыстарынан немесе өзге де жарылғыш заттардан болған залалдар өтелуге жатпайды.
5. Жарылғыш заттар деп тез химиялық реакцияға қабiлеттi, көп мөлшерде жылу мен газ бөлiнетiн және қандай да бiр нысанда жарылыстар жүргiзу үшiн әдейiлеп арналған химиялық қосылыстар немесе заттардың қоспалары түсiнiледi.

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 25 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

Мүлiктi ерiктi сақтандырудың ережелерiне № 3 қосымша

Су құбыры, кәрiз, жылыту және өртке қарсы жүйелердегi судың зақымдануынан сақтандыру бойынша қосымша шарттар (Ереженiң 16-Т. 2-т. 10-бөлiгiне)

1. Осы Ережеге және Ережеге № 3 қосымшаға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандырушы су құбыры, кәрiз, жылыту және өртке қарсы (спринклерлiк) жүйелердiң кенеттен бүлiнуi салдарынан мүлiктiң сумен зақымдануынан, сондай-ақ соңғысын қосудың кенеттен және қажеттiлiгiнен туындамауынан сақтандыру қорғанысын ұсынады.
2. Ғимараттар мен құрылыстарды сақтандыру кезiнде сақтандыру қорғауы мыналарға да қатысты:
  - 1) жүйе Ережелерiне № 3 қосымшаның 1-тармағында көрсетiлген құбырлардың сақтандырылған ғимараттарындағы кенеттен сынуды жою бойынша шығыстар, бұл ретте құбырларды ауыстыру қажет болған кезде әрбiр сақтандыру жағдайы бойынша құбырлардың бүлiнген учаскесiнiң 2 (екi) қума метрiн ауыстыру құнынан аспайтын шығыстар өтеледi;
  - 2) құбыржолдардың, сондай-ақ крандар, вентильдер, бактар, ванналар, радиаторлар, жылыту қазандары, бойлерлер және т. б. сияқты олармен тiкелей қосылған аппараттар мен аспаптардың Ережелерiне № 3 қосымшаның 1) Т. 2 т. көрсетiлген кенеттен қатып қалуынан болған залалдарды жою жөнiндегi шығыстар кiредi.;
  - 3) құбыржолдар қағидаларына № 3 қосымшаның 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетiлген ерiту жөнiндегi шығыстар;
  - 4) сақтандырылған үй-жайларды сақтандыру жағдайынан кейiн тазарту бойынша шығындар.
3. Сақтандырылған ғимараттар мен үй-жайлардан тыс орналасқан құбыржолдарды немесе су құбыры, жылыту, кәрiз немесе өртке қарсы жүйелердiң өзге де бөлiктерiн жөндеу немесе ауыстыру, сондай-ақ ерiту жөнiндегi шығыстар өтелуге жатпайды.
4. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше қарастырылған болса, Ережелердiң № 3 қосымшасының 1-тармағында көрсетiлген өнеркәсiптiк және коммерциялық мақсаттар үшiн пайдаланылатын машиналарға, жабдықтарға, қазандықтарға және электр қуат қондырғыларына келтiрiлген шығындар, сондай-ақ Ережелердiң № 3 қосымшасының 1-тармағында көрсетiлген жүйелер бұзылған кезде мүлiктiң ыстық немесе конденсацияланған бумен зақымдануынан болған шығындар өтелуге жатады.
5. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше айтылмаса, залалдар өтелуге жатпайды:
  - 1) жүйелердiң қағидаларына № 3 қосымшаның 1-тармағында көрсетiлген бұзылуларға байланысты жалдау немесе пәтер ақысының жоғалуынан;
  - 2) осындай жүйелердiң бүлiнуiне байланысты өндiрiстегi үзiлiстен босатылады.
6. Өртке қарсы спринклерлiк жүйелердiң кенеттен қосылуынан болған шығындар, егер олар салдары болып табылмаса ғана жабылады:
  - 1) өрт кезiнде пайда болған жоғары температура;

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 26 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

- 2) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу немесе қайта жаңарту;
- 3) спринклерлік жүйелердің өздерінің конструкцияларын монтаждау, бөлшектеу, жөндеу немесе өзгерту;
- 4) залал басталғанға дейін сақтанушыға белгілі және белгілі болуы тиіс спринклерлік жүйелердің өздерінің құрылыс ақаулары немесе ақаулары.

7. Сақтандыру өтелмейді:

- 1) сақтандырылған мүліктің сумен зақымдануынан болған шығындар, егер олар Ережеге 3-қосымшаның 1-тармағында көрсетілген себептердің бірі бойынша болмаса, мысалы, жаңбыр немесе еріген су зақымданған, үй-жайларды тазалау және тазалау, су тасқыны, су басу кезінде немесе жерасты сулары деңгейінің жоғарылауы салдарынан болса;
- 2) Ережеге № 3 қосымшаның 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, крандар, вентильдер, бактар, ванналар, радиаторлар, жылыту қазандықтары, бойлерлер және т. б. сияқты аппараттар мен аспаптар жүйелерінің қағидаларына № 3 қосымшаның 1-тармағында аталған құбырмен қосылған зақымданулардан болған шығындар;
- 3) жүйелер қағидаларына № 3 қосымшаның 1-тармағында көрсетілген табиғи тозудың, тоттанудың немесе тоттанудың салдарынан болған шығындар;
- 4) жоғалған пайда, пайданың жоғалуы, судың, будың немесе жылудың жоғалуы және т. б. сияқты жанама шығындар.;
- 5) егер тауарлар еденнің бетінен 20 (жиырма) см-ден кем қашықтықта жертөле немесе өзге де тереңдетілген үй-жайларда сақталса, қоймадағы тауарларға келтірілген залалдар жатады;
- 6) сақтандыру басталғанға дейін пайда болған, бірақ ол басталғаннан кейін анықталған залалдар.

8. Сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарда су құбыры, кәріз, жылыту және өртке қарсы жүйелерді қалыпты пайдалануды, оларға уақтылы техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді қамтамасыз етуге міндетті;
- 2) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарды күрделі жөндеу үшін немесе өзге мақсаттар үшін 60 (алпыс) күннен астам мерзімге босатудың жоғарыда көрсетілген жүйелерін су мен будан уақтылы босатуды өшіруге және қамтамасыз етуге міндетті.

9. Егер сақтанушы Ереженің № 3 қосымшасының 8-тармағында көрсетілген міндеттерді орындамаса, сақтандырушы жоғарыда көрсетілген міндеттемелерді орындамау шығын мөлшерінің ұлғаюына әкеп соқтырған шамада сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы.

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 27 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 4 қосымша

Ұрлық пен тонаудан сақтандыру бойынша қосымша шарттар (к-бөлігінің 11-бабының 2) Ереженің 16-п.)

1. Осы Ережеге және Ережеге № 4 қосымшаға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша Сақтандырушы мүліктің бүлінуінен, жоғалуынан немесе жойылуынан сақтандыру қорғанысын ұсынады.:

- 1) ұрлық;
- 2) сақтандыру аумағы шегінде тонау;
- 3) сақтандыру аумағына немесе аумағынан тасымалдау кезінде тонау немесе жоғарыда көрсетілген әрекеттерді жасау әрекеттері.

Жоғарыда көрсетілген қауіптердің кез келгені, егер бұл сақтандыру шартында ерекше ескертілген жағдайда ғана сақтандырылған болып есептеледі.

2. Егер шабуылдаушы болса, ережелер мен сақтандыру шарты тұрғысынан ұрлық орын алады:

1) сақтандырылған үй-жайларға есіктер мен терезелерді сындырып, басты кілттерді немесе жалған кілттерді немесе өзге техникалық құралдарды қолданып кіреді. Түпнұсқа кілттерге билік етуге құқығы жоқ адамдардың тапсырмасы бойынша немесе хабардар болуымен дайындалған кілттер жалған болып саналады. Сақтандыру аумағынан мүліктің жоғалу фактісі жалған кілттердің қолданылуын дәлелдеу үшін жеткіліксіз;

2) сақтандырылған үй-жайлардың шегінде мүлікті сақтау қоймасы ретінде пайдаланылатын заттарды сындырады немесе оларды бастырмалардың, жалған кілттердің немесе өзге де құралдардың көмегімен, сақтанушыдан және онда жұмыс істейтін адамдардан басқа, сондай-ақ үшінші тұлғалар қызметтік немесе шаруашылық мақсаттарда пайдаланатын үй-жайларда ашады. Мұндай залалдар бойынша сақтандыру қорғауы, егер бұл сақтандыру шартында ерекше ескертілген жағдайда ғана бар;

3) бұрын әдеттегі жолмен кірген, жабық үй-жайлардан заттарды алып қояды, онда олар жабылғанға дейін жасырын қалады және үй-жайдан шыққан кезде Ережеге 4-қосымшаның 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген құралдарды пайдаланады.

3. Сақтандыру шарты мағынасында тонау, егер:

1) сақтанушыға немесе онымен жұмыс істейтін адамдарға олардың сақтандырылған мүлікті алып қоюға қарсылығын басу үшін зорлық-зомбылық қолданылады;

2) Сақтанушы немесе сақтанушыда жұмыс істейтін адамдар денсаулығына немесе өміріне қатер төндіріп, егер сақтандыру аумағы бірнеше сақтандырылған ғимараттар немесе объектілер болып табылса, сақтандыру аумағы шегінде сақтандырылған мүлікті береді немесе беруге жол береді, сақтанушының немесе онда жұмыс істейтін адамдардың денсаулығына немесе өміріне қатер төнген сақтандырылған ғимарат шегінде мүлікті алып қою тонау деп есептеледі;

3) сақтандырылған мүлік сақтанушыдан немесе оның қолында жұмыс істейтін адамдардан, егер олардың мұндай жай-күйі олардың қаскүнемдік немесе өрескел абайсыз әрекеттерінің салдары болып табылмаса және оларға мұндай алып қоюға қарсылық көрсетуге мүмкіндік

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 28 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

бермесе, дәрменсiз күйде болған кезеңде алып қойылады.

4. Сақтанушыда жұмыс iстейтiн адамдарға сақтандырылған мүлiкке қамқорлық жасау уақытша тапсырылған соңғысының отбасы мүшелерi теңестiрiледi.

5. Мүлiктi аумақтан немесе сақтандыру аумағына тасымалдау кезеңiнде тонау кезiнде Ережеге № 4 қосымшаның 3-тармағында көрсетiлгенге қосымша мынадай шарттар қолданылады:

1) сақтанушыға оның тапсырмасы бойынша осындай тасымалдауды жүзеге асыратын тұлғалар теңестiрiледi. Алайда бұл ереже жүктердiң, құндылықтардың және қолма-қол ақшаның кәсiби тасымалдаушылары немесе сақтанушыда жұмыс iстемейтiн инкассаторлар шарттар бойынша жүзеге асыратын тасымалдарға қолданылмайды;

2) мұндай тасымалдарды жүзеге асыратын адамдар кемiнде 18 (он сегiз) және 60 (алпыс) жастан аспау керек. Ережеге № 4 қосымшаның 3-тармағының 2) тармақшасында аталған жағдайларда тонау тек сақтандырылған мүлiк қауiп төнген жерде алынған жағдайда ғана орын алады.

6. Сақтандыру салдарынан болған залалды өтемейдi:

1) сақтанушымен бiрге тұратын және онымен бiрлескен шаруашылық жүргiзетiн, бұзып ұрлау немесе тонау белгiлерi бар адамдардың осындай iс-әрекеттерi;

2) ұрлықты бұзып немесе тонау жүзеге асыру және дайындау сақтандырылған үй-жайларға осы адамдар үшiн кiру рұқсаты жабылған уақытта жүргiзiлген жағдайларды қоспағанда, сақтанушыда жұмыс iстейтiн адамдардың қасақана iс-әрекеттерi;

3) егер сақтандыру аумағына немесе аумағынан тасымалдау кезеңiнде тонау:

* тасымалдау Сақтандыру шартымен жасалғанға қарағанда көлiк құралдарының үлкен санымен жүзеге асырылған;

* тонауды тасымалдауды жүзеге асыру тапсырылған адамдар жасайды.

4) өрттiң, жарылыстың немесе су құбыры суымен зақымданудың, егер бұл оқиғалар бұзып ұрлау, тонау немесе оларды жасау әрекетiнiң салдары болып табылса;

5) Ереженiң 21-тармағының 1), 2) тармақшаларының ережелерiне сәйкес әскери iс-қимылдар немесе ядролық энергияның әсерi.

7. Сондай-ақ, сақтандыру өтемі олардан қолма-қол ақша алынғанға дейiн кассалық және соларға ұқсас аппараттарға, олардың iшiндегiсiн және өзгелерiн қоса алғанда, монеталарды қабылдауға арналған құрылғылары бар сауда немесе ұсақтау автоматтарына қолданылмайды.

8. Егер сақтандыру шартында сақтанушыда жұмыс iстейтiн адамдардың жеке мүлкi үшiн арнайы сақтандыру көзделсе, онда мұндай сақтандыру тек осы адамдар өздерiнiң қызметтiк мiндеттерiн орындау кезiнде пайдаланатын заттарға ғана қолданылады. Сақтанушыда жұмыс iстейтiн адамдарға тиесiлi қолма-қол ақша, бағалы қағаздар және көлiк құралдары сақтандырумен жабылмайды. Жоғарыда көрсетiлген мүлiкке қатысты сақтандыру, егер осы мүлiкке қатысты өзге сақтандыру шарттары жасалмаған жағдайда ғана қолданылады.

9. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше көзделген болса, шығыстар өтелуге жатады:

1) сақтандыру жағдайынан кейiн үй-жайларды жинау және тазарту бойынша;

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 29 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

2) сақтандыру жағдайынан келтiрiлген зақымдарды жою бойынша:

* сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру объектiлерi болып табылатын ғимараттардың шатырларына, төбелерiне, қабырғаларына, едендерiне, құлыптарына, терезелерiне (әйнектерiн қоспағанда) немесе қорғаныш торларына;

* жеке тұрған жарнамалық стендтерге немесе витриналарға (шыныны қоспағанда), егер олар сақтандыру аумағына тiкелей жақын орналасқан болса;

* кассалық сейфтер мен брондалған бөлмелердiң кiлттерiн қоспағанда, сақтандыру жағдайы салдарынан кiлттерi жоғалған үй-жайлардың құлыптарын немесе кiлттерiн ауыстыру бойынша.

10. Сақтандыру тек ұрлық жасаған кезде (Ереженiң №4 қосымшасының 2 тармағы) немесе тонау кезiнде (Ереженiң №4 қосымшасының 3 тармағы) сақтандыру аумағында болған сақтандырылған мүлiктi алып қою, зақымдау немесе жою арқылы келтiрiлген шығындарды өтейдi.

11. Сақтандыру аумағына тек осы сақтандыру аумағынан тыс жерде Ұрының немесе тонаушының өтiнiшi бойынша жеткiзiлген мүлiк сақтандырылмаған болып саналады.

12. Сақтандыру аумағы:

1) ұрлықтан сақтандыру бойынша (Ережеге 4-қосымшаның 2-тармағы) - сақтандыру шартында көрсетiлген ғимараттардың үй-жайлары;

2) тонаудан сақтандыру бойынша (Ереженiң №4 қосымшасының 3 т.) - Ережелердiң № 4 қосымшасының 12 Т. 1) т. аталғандардан басқа, сақтандырылған ғимараттар тұрғызылған, сақтандыру шартында көрсетiлген жер телiмдерiнiң аумағы, егер бұл телiмдер бөгде тұлғалармен оларды пайдалануды болдырмайтындай етiп қоршалған болса;

3) тасымалдау кезеңiнде тоналғандардан сақтандыру бойынша (Ережеге 4 - қосымшаның 5-т.) - сақтандырылған мүлiктi тасымалдаудың әдеттегi және ұтымды таңдалған маршруттары. Сақтандырылған мүлiк ол бұрын болған үй - жайдан көлiкке тиеу үшiн оны шығару сәтiнде маршрутқа кiрген, ал маршруттан шыққан мүлiк оны жеткiзiлген адамдарға беру кезiнде ол маршрутқа кiрген болып есептеледi.

13. Егер сақтандыру шартында аса құнды мүлiктi сақтандыру бойынша арнайы өтеу көзделсе, онда сақтандыру төлемi ұрлық (Ережеге 4-қосымшаның 2-тармағы) немесе тонау (Ережеге 4-қосымшаның 3-тармағы) жасалған кезде ол арнайы қоймаларда (броньдалған үй-жайларда, сейфтерде, жанбайтын шкафтарда және т.б.) болған жағдайда ғана жүзеге асырылады. Сақтандырушы сақтандыру шарттарында осындай сақтау қоймаларының түрi мен қауiпсiздiк дәрежесiн көрсетуге, сондай-ақ егер оны сақтандыру сақтандыру шартында көзделсе, бағалы мүлiктi сақтау орындарында немесе арнайы сақтау орындарында ұстауды ұйғаруға құқылы.

14. Ереженiң №4 қосымшасының 7-тармағында айтылған кассалық және сауда аппараттары Ереженiң №4 қосымшасының 13-тармағы мағынасында қойма болып саналмайды.

15. Ереженiң 3-бөлiмiнiң ережелерiне қосымша нақты құн болып саналады:

1) бағалы қағаздарда-олардың ресми бағамы;

2) жинақ кiтапшаларында және оларға ұқсас құжаттарда - сақтандыру жағдайы күнiне

	<p>Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Беті 30 / 33</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

салым сомасы. Сақтанушы зиянкестердің қаражатты Банк және жинақ шоттарынан есептен шығаруының алдын алу бойынша барлық шараларды қолдануға міндетті. Мұндай шараларды қабылдамау немесе уақтылы қабылдамау Ереженің 5-бөлімінде көзделген салдарларға әкеп соғады.

16. Ұрлықтан сақтандыру кезінде тәуекел дәрежесінің жоғарылауы болып саналады:

- 1) Ережеге 4-қосымшаның 13-тармағына сәйкес бағалы мүлік үшін көзделген неғұрлым сенімді қоймаларды жою немесе ауыстыру немесе сақтау орындарының сенімділік дәрежесін төмендету;
- 2) сақтандырылған ғимараттар мен үй-жайларды жөндеу немесе қайта жабдықтау, сондай-ақ Сақтандырылған тұлғаға тікелей жанасатын ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу немесе осындай ғимараттарда құрылыс ағаштары немесе көтергіштер орнату;
- 3) сақтандырылушыға тікелей (жоғарыдан, төменнен немесе бүйірден) жанасатын үй-жайларды ұзақ мерзімге (60 (алпыс) күннен астам) босату;
- 4) сақтанушының шаруашылық қызметін ұзақ мерзімге (60 (алпыс) күннен астам) тоқтату);
- 5) сақтанушының сақтандырылған Үй-жайлар мен қоймалардағы құлыптарды, егер мұндай құлыптардың кілттері бұрын жоғалған болса, соларға дереу ауыстыру жөніндегі шараларды қабылдамауы.

17. Сақтанушы тәуекел дәрежесін арттыратын мән - жайларды жою үшін қолынан келгеннің бәрін дереу жасауға, ал бұл мүмкін болмаған кезде-сақтандырушымен келісім бойынша қосымша қауіпсіздік шараларын қолдануға міндетті. Сақтанушы жоғарыда көрсетілген міндеттерді орындамаған жағдайда, Ереженің 5-бөлімінде көзделген салдарлар туындайды.

18. Ереженің 38-тармағының ережелеріне қосымша, сақтанушы міндетті:

- 1) заңдарда, нормативтік актілерде немесе сақтандыру шартында көзделген мүлікті қорғау және құндылықтарды сақтау қағидаларын орындауға міндетті;

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 31 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

Мүлiктi ерiктi сақтандырудың ережелерiне № 5 қосымша

Радиацияның және радиоактивтi ластандырудың әсерiнен қауiптердi алып тастау туралы

1. Ережелер негiзiнде жасалған сақтандыру шартының мыналарға қатысты күшi жоқ:

1) қандай да бiр меншiктi жоғалтуға (қиратуға) немесе бүлдiруге не радиацияның және радиоактивтi ластандырудың осы әсерiнiң нәтижесi немесе салдары болып табылатын қандай да бiр залалға немесе шығындарға;

2) егер тiкелей немесе жанама себеп немесе оның себептерiнiң бiрi қандай да бiр көзден иондаушы сәулелену немесе радиоактивтi жұқтыру болып табылса, жауапкершiлiктiң кез келген түрiне қатысты қолданылады.

2. Осы Ереже бойынша осы Ереженiң 1-тармағының шарттары болмаған кезде және тiкелей немесе жанама себеп немесе олардың себептерiнiң бiрi иондаушы сәулелену немесе қандай да бiр радиоактивтi материалдардан оларды жүк ретiнде тасымалдау барысында радиоактивтi жұқтыру болып табылатын шығындар (жойылу), залал, шығындар немесе жауапкершiлiк мынадай шарттар сақталған кезде (осы Ереженiң басқа шарттарына сәйкес) жабылады:

1) Егер кез келген радиоактивтi материалдарды тасымалдау барлық қатынастарда шектеулер бар заттарды тасымалдауға қатысты қолданыстағы талаптарды қанағаттандырған жағдайда ғана сақтандырушы жауапты болады;

2) сақтандыру шарты Шарттың қолданылу кезеңi шiнде болған сақтандыру жағдайының нәтижесi болып табылатын сақтанушыға қойылатын талаптарға ғана қатысты күшке ие болады, бұл ретте сақтанушының сақтандырушыға немесе кез келген талап қоюшының сақтанушыға қоятын кез келген шағымы нәтижесi осы кiнә қою болып табылатын оқиға болған күннен кейiн талап қою мерзiмi шiнде қойылуға тиiс;

3) осы Ереженiң 2-тармағына сәйкес мүлiктiң жоғалуы (жойылуы) немесе бүлiнуi жөнiндегi шағымдар, егер жұқтыру деңгейi төменде келтiрiлген шәкiлмен белгiленетiн ең жоғары жол берiлетiн деңгейден асып кеткен жағдайда қабылданады:

Көзi	Максималды рұқсат етiлген деңгей
	бекiтiлмеген радиоактивтi беткi инфекциялар (орташа 300 см ²)
Бета, гамма және төмен уытты альфа көздер	4 Беккерелден/см ² жоғары емес (104 микрокюри / см ²)
Басқа альфа көздерi	0.4 Беккерель/см ² жоғары емес (103 микрокюри / см ²)

4) Ереженiң № 8 қосымшасының 2 т. талаптарымен жасалған сақтандыру шартын сақтандырушы 7 (жетi) күн бұрын хабарлай отырып, кез келген уақытта бұза алады.

amanat	Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандыру ережелері (сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресімдейтін жеке тұлғалар үшін) (қосылу шарты)	«06» қазан 2021ж. «1» баспа	Беті 32 / 33
---------------	--	-----------------------------	--------------

3. Жоғарыда көрсетілген тәуекелдер қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеу кезінде сақтандыруға қабылдануы мүмкін.

	<p>Көрсiлер алдындағы жауапкершiлiктi қоса алғанда, мүлiктi ерiктi сақтандыру ережелерi (сақтандырушы бiржақты тәрiппен әзiрлеген сақтандыру қағидаларына қосылу арқылы сақтандыру шартын ресiмдейтiн жеке тұлғалар үшiн) (қосылу шарты)</p>	<p>«06» қазан 2021ж. «1» баспа</p>	<p>Бетi 33 / 33</p>
---	--	------------------------------------	---------------------

Мүлiктi ерiктi сақтандырудың ережелерiне № 6 қосымша

Кез келген жұқпалы аурулардың қаупiн жою туралы (LMA 5394)

1. Керi жағдай туралы кез келген ережеге қарамастан, осы сақтандыру кез келген шығындар, залал, жауапкершiлiк, шығыстар, айыппұлдар, өсiмақылар бойынша немесе тiкелей немесе жанама түрде байланысты немесе қандай да бiр түрде байланысты немесе келесi әрекеттердiң кез келгенiнiң нәтижесiнде туындайтын кез келген басқа соманы, оның iшiнде олардың пайда болуының кез келген қорқынышын немесе қатерiн, олар нақты немесе болжайтын болса да, өтеудi болдырмайды:
  - 1.1. Кез келген инфекциялық ауру, вирус, бактерия немесе басқа микроорганизм (симптомдық және симптомсыз);
  - 1.2. Коронавирус (COVID-19), оның кез-келген мутациясы немесе өзгеруi;
  - 1.3. Дүниежүзiлiк Денсаулық сақтау ұйымы немесе кез-келген мемлекеттiк орган жариялаған Пандемия немесе iндет.
2. Егер сақтандырушы осы ерекшелiкке байланысты қандай да бiр сома осы сақтандырумен өтелмейдi деп мәлiмдесе, керiсiнше дәлелдеу ауыртпалығы сақтанушыға жүктеледi.